

"TKP'nin Sesi"

18. ve 19 Nisan 1987 C./Pazar

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR PROGRAMINDA:

- Seçim sözleri daha fazla duyulurken

Spk: Nec. / Yaz: Eng.

- Nisan Tezleri'nin 70. yıldönümü

Spk: Den ve Nec.

3. Halkın Kürsüsü programını /Haz. Ç. /Spk: D./Y.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

19.20/4/87

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

7 - Bu programımızda önce "Seçim sözleri daha fazla duyulurken "
başlıklı yazımızı ^{ve} sunacağız. Nisan Tezleri'nin 70. yıldönümü üzerine
^{ya} hazırladığımız bir yazıdan sonra, SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçev'
un, "isan" ayının ikinci haftasındaki Çekoslovakya gezisinde yaptığı
bir konuşmadan, sosyalist sistem ve sosyalist ülkeler arası ilişkiler
konusuna değindiği bölümün bir özeti dinleyebilirsiniz.
Müzik ara müzik..

TÜRKİYE SOSYALİST FAZİHAŞİSTİMA VAKFI

14
23
37

8. "SEÇİM SÖZLERİ DAHA FAZLA DUYULUYOR"
PARTİLERİN YURT GEZİLERİ BAŞLARKEN

N — Bir süreden beri çeşitli vesilelerle "erken seçim" sözleri duyuluyor. Üstelik bu, yalnızca muhalefet güçlerinin bir istemi olarak değil, aynı zamanda hükümet tarafının birtakım hazırlıkları biçiminde de gündeme getiriliyor. Ve şu günlerde yasal muhalefet partilerinin yöneticileri yurt gezilerine çıkıyorlar. Politik yaşamın gündemi, bu konu etrafında hareketlenirken, biz komünistler ne yapacağız? Ne yapmalıyız?

Bu soru, MK'mizin 7. Plenumu tarafından yanıtlanmıştır. Atılım'ın 1 Mart sayısında yer alan "Öne çıkan politik görevler" başlıklı yazıda da vurgulandığı gibi, şimdi öne çıkan politik görevimiz, "ANAP hükümetine son" belgisi ile, barış ve insan hakları için mücadeleyi yükseltmektir.

7. Plenumun raporunda, belirtildiği ve gelişmelerin de doğruladığı gibi, egemen güçlerin amacı ~~xxxx~~ yapılacak ilk genel seçimlerde ANAP'ın parlamentodaki çoğunluğunu sağlamaktır. Bu seçimlere, 1983'deki seçimlerden farklı olarak, yasal muhalefet partileri de katılacağı için, ANAP'ın parlamentoda çoğunluğu sağlaması, Türkiye'nin karanlıklardan çıkması, ^{ulus} halkın esenliğe kavuşması, ^{ulus} demokrasinin gelişmesi ^{karşısına} ~~xxxxxxx~~ önüne dikilen koskocaman bir engel olacaktır. Çünkü bu, 12 Eylülün baskıcı kurumlarının yerleşmesi, demokratikleşme sürecinin önünün tıkanması demektir. Emperyalizmin en gerici, saldırgan kesimlerinin ve onların işbirlikçilerinin halk düşmanı politikalarının burgacında kıvranmaya devam etmektir.

O nedenle, sorun, ^(vedilekle) "savaş tehlikesi, yarım cumhuriyet, çeyrek demokrasi ve boş file" politikasının nasıl durdurulabileceğinde düğümleniyor.

Düğümleniyor ama, birçok bakımdan ^{rejime, hükümete aynı eleştirileri yönelttikten} ~~bu noktalarla birleşen~~ muhalefet güçlerinin ^{halâ} ~~rejimin~~, ANAP hükümetinin karşısında güçlü bir alternatif oluşturamamış olmaları ^{tır} ~~durumu da sürüyor~~. Özellikle egemen güçlerin orduyu planlı-programlı bir şekilde adım adım arka plana çekme yolunda önemli bir mesafe katetmiş olmaları, geniş güçlerin bir çırpıda diktatörlük rejimine son verme hedefi etrafında birleşmesini engelliyor. Buna,

egemen güçlerin muhalefeti bölme, birbirine düşürme, şovenizmi kullanarak demokratik bilinci bulandırma, ~~iki~~ ^{ortak} muhalefet güçlerine ödün veriyor gözükmeye çabaları da eklenirse, birlik ve ^{ne sağlanması} mücadele için ne kadar büyük enerjiyle çalışmamız gerektiği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Biz komünistler, ara seçimlerden önce de söyledik. Şimdi de söylüyoruz: Özal hükümetine son verilmesi, demokratikleşme sürecinin başlatılması kolay olmayacaktır. Çünkü bu rejimin ardında emperyalizmin en saldırgan, en gerici kesimleri vardır. Çünkü bu hükümet, en gerici emperyalist çevrelerle işbirliği içindeki tekellerin ^{ve} ~~desteğine~~ ordu üst yönetiminin ^{ni almaktadır} ~~desteğiyle~~ ayakta duruyor. Çünkü emperyalizmin en gerici kesimlerinin bir avuç azınlık dışında kalan ulusun ezici çoğunluğuna yönelik sosyal öç politikası, gelgeç değildir. O yüzden ki, bu hükümete, bu rejime son verilmesi, demokratikleşme yoluna girilmesi için çok geniş güçlerin birliği ve mücadelesi gereklidir. ~~Vaydaksıxxx~~ Halk yığınlarının aktif harekete geçmesi zorunludur. Bu gerçekleştirilemezse, Özal hükümeti düşse bile, emperyalizmin ülkemize dayattığı politikalara son vermek, Özal politikalarından kurtulmak mümkün olmayacaktır.

İşte, bütün bu nedenlerle, ^{1986 Ulusal Konferansımızın} ~~önümüzdeki dönemde~~, hem en geniş güçlerin birliğini örmede, hem de halk yığınlarının hareketlenmesine yardımcı olmada bir kaldıraç ~~etkisi~~ ^{olarak} değerlendirdiği ^{TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatifi'nde} ~~ve~~ yer alan istemlerin olanaklı olduğu kadar yaygınlaştırılması gündemimizdedir. Yığınların ekonomik ve sosyal haklar için verdikleri mücadeleleri geliştirmeye yardımcı olmada, bu mücadelelerin politik hedeflerle organik biçimde bağlanmasında, partimizin sol güçlerle ve öteki demokrasi güçleriyle bağlaşıklık politikasını başarıyla yaşama geçirmedi, Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatifi ^{Programımızın} ~~burada~~ yer alan istemlerin canalcı önem taşıdığını bir an bile unutmamalıyız. Sorun, ^{bugün aqımızdan ve ülkenin esenliği açısından} ~~halkı bugünden salt bir hükümet değişikliğine~~ ^{bir sorun} ~~hazırlamak sorunu değil~~, halkı kendi sesini duyurmaya, kendi ağırlığını ortaya koymaya hazırlama ^{ve} ~~sorunudur~~ sorunudur. Bunu yapılamazsa, demokrasi isteyen öteki güçler bu uğraşa katılamazsa, ne seçimlerde kayda değer bir sonuç elde edilebilir, Ne de demokrasi güçlerinin ^{insiyatifi kazanması mümkün olabilir.}

70 yıl önce ~~ay~~ yayınlanan Nisan tezleri, yalnızca yolunu döşediği tarihsel olay açısından değil, ~~ixxiğix~~ taşıdığı teorik güç ve içerdigi cesurca bilimsel öngörü açısından da incelenmelidir. Bu tezler, Lenin'in Marksizmin teorik tezlerini nasıl kararlılıkla, yaratıcı bir şekilde devrimci pratiğe uyguladığını, teoriyi nasıl milyonların toplumsal tarihsel yaratıcılığı düzeyine ~~xxxxx~~ yükselttiğini ~~xxxxixxxx~~ çarpıcı şekilde kanıtlamaktadır.

5 Dünya devrimci sürecinin genel koşulları, ve etmenleri 70 yıldan bu yana önemli ölçüde değişmiş olmasına karşın, Lenin'in Nisan tezleri, bugün de ~~ixxiix~~teoride ve pratikte yenilikçilik, yaratıcılık, Marksizmin somut koşullara ^{dogru deji} bir eylem kılavuzu olarak somut koşullara yaratıcılıkla uygulanması, politikanın ve politik önderliğin bir ustalık olması ^{dogru kanıtlanması} açısından büyük önem taşımaktadır. Lenin'in bu tezlerine başvurmak, bundan politik ve metodolojik dersler çıkarmak bugün de her devrimcinin önünde duran bir görevdir.

Δ → 70 yıl öncesini ⁿ~~ixxi~~Rusya koşulları neydi ?

1917 yılının Rusya'sı tarihsel gelişmenin yol ağzında bulunuyordu. Burjuva demokratik Şubat devrimi, çarlığı alaşağı ederek, ülkenin politik sosyal gelişmesi için çeşitli olanaklar ortaya çıkarmıştı. Gündemdeki temel soru şuydu: Ülke eskisi gibi kapitalist yoldan yürümeye devam mı edecek ^{ti}, yoksa burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüşmesi yolunu mu izleyecek ^{ti}? İşte Lenin, "Nisan tezlerinde ikinci yolun izlenmesinin neden zorunlu olduğunu ve bu yoldan nasıl ilerleneceğini ortaya koydu.

Rusya'da monarşinin yıkılmasını getiren Şubat burjuva demokratik devrimi, Rusya'yı, Lenin'in belirttiği gibi, o zamanlar için dünyanın en ileri ve özgür ülkesi haline getirmişti. Ne ki, sıkı bir düğüm oluşturan ve Rusya toplumunun bunalımının temelinde yatan derin gelişmeleri çözüme kavuşturamamış, bunların bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmasına yol açmıştı. Politik, sosyal ve ekonomik bunalım öylesine derin ve keskin bir nitelik almıştı ki, bunu sıradan burjuva reformlar, ^{arac} ve yöntemlerle aşmak olanaksızdı. Bunun için Lenin haklı olarak bunu belirtiyordu:

"Bunalımdan, savaştan, yıkımdan kurataracak yol reformlar yolu olamaz."

N → Kapitalist toplum düzeninin korumak ve güçlendirmek isteyen, bunalımın bütün yükünü halk yığıllarının sırtına yükleyerek savaşı sürdürmek isteyen burjuva partileri, burjuva reformist gelişmenin ideolojik ve maddi taşıyıcıları olacak yetenekte değillerdi. Sosyal dönüşümler girişiminin Batı'da geleceğini, önderlik için harekete geçmenin zamanı olmadığını savunan ~~menşevikler~~ menşevikler ve eserler gibi küçük burjuva partileri de halka yeni hiçbir şey öneremediler. İşçiler, köylüler, askerler ise Şubat devrimini gerçekleştirdikten sonra yaşamlarında bir iyileşme olmasını, köklü değişiklikler yapılmasını, sosyal ~~adalet~~ adalet sağlanmasını istiyorlardı. Barış, toprak, ekmek, gerçek halk egemenliği istiyorlardı.

Böylece toplumsal politik gelişmenin yeni, sosyalist yola doğru kesin devrimci bir dönüş yapması, emperyalist savaşın ve ekonomik yıkımın kaskacında bulunan ülke için yaşamsal bir zorunluluk haline gelmişti. Ne ki, birincisi, bu zorunluluğu kavramak ve bunun son derece ağır bunalımdan pratik, gerçekçi çıkış yolu olacağını görmek; ikincisi, proletaryayı ve bütün halkı korkmadan ileri doğru, sosyalizme doğru yürümeye çağırmak için Lenin'in dehası ve cesareti gerekliydi. Nisan tezlerinin tarihsel önemi herşeyden önce bunlarda kapitalizmin sosyalist alternatifinin oluştuğunu dahice kavranmış olmasında ve devrimin ~~bir~~ birinci aşamasından, yani erki bujuvaziye veren burjuva demokratik aşamasından erki proletaryaya verecek olan sosyalist aşamaya geçişin görevlerinin, doğru, bilimsel olarak belirlenmiş olmasında ifadesini bulmaktadır.

Lenin, Nisan tezlerinde ve bunlardaki düşünceleri geliştirdiği ve somutlaştırdığı öteki yapıtlarında, yalnız ülkenin koşullarını değerlendirmekle kalmamış, aynı zamanda emperyalizm aşamasının, bu yeni tarihsel aşamanın içeriğini ve rusya devriminin uluslararası yerini de bilimsel olarak temellendirmiştir.

Lenin Nisan Tezleri'nin birincisinde, Bolşevik partisinin emperyalist savaşa karşı tutumunu belirtiyordu. Sermayeyi devirmeksizin savaşı sonuçlandırmak olanaksızdır derken, savaşa karşı mücadele ile toplumun sosyalist temelde değiştirilmesi mücadelesi arasındaki kopmaz bağı ortaya koyuyordu.

→ Nisan Tezleri'nde en önemli yeri, burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştürülmesi, sovyetlerin devrimdeki rolü ve yeri, yeni devletin yapısı, yığınlar arasındaki çalışma yöntemleri gibi konuları kapsayan, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci tezlerdeki görüşler almaktadır.

İçinde bulunulan koşulları, karşı karşıya olunan tarihsel fırsatı değerlendirme yeteneğini gösteremeyenler yalnızca menşevikler ve eserler değil di. Bolşevik partisi ~~nyetlerinin~~ ~~Prx~~ yönetici ve üyelerinin bir bölü mü de, bir dizi önemli konuda, örneğin Geçici hükümete karşı tutum konusunda ikircimliydiler. Bunlar, devrimin gelişme perspektifi ~~ırsorununda~~, işçi ve köylülerin devrimci ~~nik~~ demokratik diktatörlüğünün ~~kurulmasıyla~~ sonuçlanmadığı için, burjuva demokratik devrimin henüz sona ermediğini düşünerek, hala 1905 yılındaki eski bolşevik konumlara takılıp kalıyorlardı. Eski kalıplarla düşündükleri ve yeni tarihsel aşamanın niteliğini kavrayamadıkları için ~~dein~~ proletaryanın ve partisinin görevlerinin, 1905 yılındaki formüle uygun biçimde, demokratik devrimi mantiki sonucuna kadar ~~götürmek için~~ mücadeleyle indirgiyorlardı. Sosyalist devrime geçiş için ~~ırk~~ erken olduğunu savunuyorlardı.

→ İşte Lenin Nisan tezlerinde, ve onu açan öteki yapıtlarında, yoldaşlarının ~~bu görüşlerinin~~ temel metodolojik açıdan eksik ve yanlış olduğunu ortaya koydu. Bu görüşler gerçekten kopuktu, gerçek çelişkileri, ve birbiriyle çatışan eğilimleri, sınıfsal ve politik güçler arasındaki değişen oranı göremiyor, kavrayamıyorlardı. Lenin ise, "yeni, canlı gerçeklerin kendine özgü yanlarını öğrenmek yerine, bilinen şemaların anlamsızca yinelenmesinin marksistlere yakışmayan bir tavır" olduğunu vurguladı ve ~~şöylendirdi~~ şunu belirtti: "Marksist belirli anda olanaklı olandan değil, gerçek olandan hareket etmelidir.", "canlı yaşamı, gerçek-

leri, olguları, gelişmeleri gözönünde bulundurmalıdır. Bunu için geçerli olan teoriye, ki her teori gibi bu da en iyi durumda ancak, temel, genel olanı belirtir, ancak yaşamın karmaşık yanlarını kavramaya yaklaştırır, yapışıp kalmamalıdır." Lenin bu sözleriyle, gerçekleri analiz ederken Marksist için en önemli olanı, sınıf güçlerinin ^{değer} yeni ^{lenin} dengesini gözönünde bulundurmak olduğunu vurguluyordu.

Δ → Lenin ~~de bu temelden kalkarak~~, Marksizmin yaratıcı ruhuna bağlı kalarak, yeni teorik sonuçlara varmak için halkın yaratıcılığından, yaratıcı eylemlerinden bilgi ve malzeme topladı ve şu beşinci tezini formüle etti: "Parlementer cumhuriyet değil, işçi köylü sovyetleri cumhuriyeti!" Böylece Lenin, uzun yılların yoğun araştırmaları sonucunda, Rusya'da profeter devletin yapısının uygun biçiminin nasıl olması gerektiğini belirledi. Halkın yaratıcılığı, 1905 devriminin ~~yarurünü~~ Sovyetleri gerçek iktidar organları olarak tekrar tarih sahnesine ^{getirmişti}. Lenin başlıca görevin bu sovyetleri yaygınlaştırmak, bütün ~~iktidar~~ ^{olduğu belvede} iktidarın sovyetlerin elinde toplanmasını kolaylaştırmakta. Bolşeviklerin Sovyetlerdeki gücü, çoğunluk olup olmalarını hiç önemli değildi. Nisan tezlerine dayanan "Bütün iktidar sovyetlere" belgisi bütün devrim boyunca bolşeviklerin başlıca belgisi oldu.

N → ^{Lenin} 6., 7. ve 8. tezlerde ise, ekonomik alandaki görevleri belirlemektedir. Tezler bu alanda da ~~pryenilikçi~~ bir nitelik taşıyordu. Bu yönüyle tezler, devrimin demokratik ve sosyalist aşamasındaki görevlerin aşama aşama ^{arasında} çözülmesinin ve bunlar ~~arkasında~~ doğru bir bağlantı kurulmasının, devrimin başarıyla ilerletilmesi açısından taşıdığı önemi ortaya koymaktadır. Her ~~alanla~~ ^{alanla} ilişkin ~~öndeki~~ ^{öndeki} görevlere, politik ve ~~unsınıfsal~~ ^{unsınıfsal} güçlerin içinde bulunan aşamadaki yer alımının somut analizi ışığında yaklaşılmasının gerektiğini vurgulamaktadır.

10. Tez, ikinci enternasyonal'in ihanetinin sonuçlarının nasıl giderileceğine değinirken, 9. tez bununla bağlı olarak bolşevik partisi'nin iç sorunlarına yöneliktir. Tarihin keskin ~~de~~ ^{de}önüşümler döneminde, partinin sıralarını güçlendirmek, parti üyelerini yeni tarihsel görevin

gerekleri konusunda bilgilendirmek, kesin bir gerekliliktir. İşte bu ~~ned~~
nedenle Lenin, 9. tezinde hemeh yeni bir parti ~~kongre~~ kongresinin
~~toplama~~ çağrılmasını önerdi. Bu kongrede yeni parti programına
görüşülerek kabul edilmesini ve aynı zamanda, ~~Partinin~~
~~ikinci~~ ^{ulusal} ~~uluslararası~~
enternasyonal ^(şovenleri) tarafından lekelenen ~~partinin~~ adının değiştirilerek, komünist partisi adının alınmasını istedi...

→ Kısa bir yazı çerçevesinde Nisan tezleri üzerinde ancak bu kadar durabiliyoruz. Ama aradan 70 yıl geçmesine karşın bu tezler bugün de günceldir. Ve bugünkü çalışmalarımızda, Lenin'in en karmaşık teorik ve pratik sorunlara ^{an} ~~an~~ çözümüne gerçekçi ve yaratıcı yaklaşımını öğrenmek açısından "Nisan tezleri"ne, bu tezleri temellendiren düşüncelere tekrar tekrar başvurmak ^(güncel) ~~(güncel)~~ bir gerekliliktir. ^(güncel)

Bir cümle ile söylemek gerekirse, Lenin bu tezleri ile ilk kez, sosyalist devrim ve sosyalizmle ilgili marksizmin genel formüllerini, ~~belirli~~ ^{belirli} bir ülkenin somut koşullarında, devrimci pratiğin canlı diline çevirmiştir. ~~Şu günkü sosyalist devrimin bugünkü~~
~~şartları~~ Bizim de bugün yapmaya çalıştığımız ^(işte) son tahlilde, budur.

TKP'nin Sesi

19.4.1987

Kürtçe:Kutlu yoldaşın Fransa basın toplantı-

Ahmet

sında Kürt sorunu üzerine sorulara verdiği

yanıtlar ve 1 Mayıs çağrısı'nın özeti

Mûsik: 304:

Guhdarên delal, weki tê zanin di navbera rojên 2 û 6 Cotanê da di bin seroktiya sekreterê gîstiyê PKT hevrê Haydar Kutlu da delegasyonê Partiya Komünist ya Tîrkiyê li ser dawetê çûbû Fransayê.

Di gera Fîranseyê da delegasyona PKT rêzek hevdiyan û hevcivînan çêkirin, Hevrê Haydar Kutlu li Fîranseyê hevcivînek veşem ji çêkiribû. Ji rojname Milliyet, Hurriyet, Gunaydin, Gunes û ji kovara Yeni Gundemê û nûnerê Ajansa Anka û nûnerên gelek rojnamên welatên din tevi hevcivînê bûn. Hevcivînê du seeta ajot û hevrê Haydar Kutlu gelek pirs bersivkirin.

Kovara Yenî Gundemê ji hevê Haydar parsek musa kir; Li hênamên
 rojnameyê Tirkîyê li vînen biçek yê grûbên ku çûdakar tîn bînaçkîrîn
 hene. Sekreterê Eîstîyê Partiya Komünist ya Tirkîyê vana gawa

bihejaddike?

Hevê Haydar Kutlu parsa han musa berisvîkrî: Ji bo ku we x keya
 da ev babêta grîng anî rojnameyê parsaçkîrî. Em ji vîra destpêdîkîrî.

Ji peyva çûdakar. Iro vegem (ango başî) di bîrî sansorek grîng da ye
 û li Tirkîyê demokrasî tune. Lê belê li pêşere vîya gele Kurd, peyva

Kurd di vegemên da destê emlandîne kirî. Hin bere tene kerîkîr,

çûdakar dîhatîr gotîr. Nûha hinek dengên rast derdikevî û di bîrî

ku îcaddike li Tirkîyê hebûna gele Kurd were nasîkîrî.

Bi ahaki ewaya tê fehmkarîna ku, heta îro nehatîye qebûlkirina ku
 11 Tirkîye geî Kurd di jî. Vîya em dizanin, le belê nuha 11 Tirkîye
 hêzen pir fire destbê dîtina viyadîkîna. U bi rastî jî 11 Tirkîye
 nebûna geî Kurd nehatqebûlkirina u bi salên dirêj di bin zordestîye da
 hat girîtin. Her kesên serast qebûl dîke ku, qebûlnekirina rastîyek
 wusa di eynî vextê da jî pirsîyare ra bûyana berpirsîyare ^{bûyane} ~~berpirsîyare~~ ~~berpirsîyare~~ ~~berpirsîyare~~
 parastîyane. U jî 12 Kewgerîne gunda general rabûn ku pirsîyare bi
 zordestîye hûrindarbûkîna. Wekî tê zanîn gundên Kurd valakîrîna. Geîek
 welatîyên Kurd ajotin. U tene jî bo ku Kurd bûn geîek welatparêz
 girtin, tene jî bo ku Kurd bûn. U di sa gere were zanîn ku, di zagonabangê
 hîna ku jî 12 Kewgerîne gunda hat qebûlkirina da bi Kurdî qisekirîna

qedexeye. Ahaki niha rewş wusa: Gelê Kurd ~~me hûr xîr xîr~~ kutê
 mecbûrkîrîn ku bî zordestîyan bî gelê Tirk ra bîji. Yê ku vê zorê
 qebûlnakî lî pêşberê gefgaza dewletê dîminî. Dî vê rewşê da hinek
 grûp rêya livînê bîçek hildibjêrîn. Em vana yê ku vê rêyê hildib-
 jêrîn fahmdîkî. Lê belê em mijûldîbî ku bî ~~vê rêyê~~ pîrsiyara
 Kurd bî vê rêyê hurîndarnabe. Gora me pîrsiyar ancax bî ~~vê~~ henda
 azad ya gelê Kurd û Tirk rêya xwe bî xwe bîbjêrîn hûrîndar dibe.
 Lê belê jî bo viya jî icabdîkî ku şert hebin. Jî vê sedemê niha
 em dîxwazî ku operasyonê leşkerî yê ser gelê Kurd destra werî ^w
 dawîkîrîn. Em dîxwazî rêbîrîna leşkerî ya ku hê jî lî van dora
 didome were rakîrîn. Em dîxwazî grûbê bîçek yê bî navê parazkar

ew grûbên ~~axilx~~biçek yê sivil yên piştgirê hukumatê werin rakirin. Em dixwazin li Tirkîyê hebûna gelê Kurd were ~~naskirin~~qebûlkirin. Em dixwazin heqên netewî û azadiyên gelê Kurd werin naskirin. Pirsiyar tevlihev e.

Guhdarên delal, di hevcivînê da pirsek wusa ji ji Hevrê Haydar Kutlu hat pîrskirin: Têkiliyên we bi Partiya Karkerên ~~Kurdistan~~ Kurdistan ra hene? Hûh lîvinên vê komelê çawa bihêjadîkî?

Hevrê Haydar Kutlu pîrsa han wusa bersivkir: Bi vê komelê ra têkiliyên me tune lê belê bi partiyên Kurd yên din ra têkiliyên me hene. Ev partiyên Kurd yên êdî ji ji bo ku gelê Kurd bigihêje azadiya xwe tekoşinê dikin. Û qasî ku em dizanin ^{têkiliyên guhdar yên}ê van ji bi ~~Partiya~~ Partiya Karkerên Kurdistan ra têkiliyên kerdar yê ^êvan ji bi Partiya Karkerê

Kurdistan ra tune. Tê ditin ku li vir pirsîyarek heye. Ev pirsîyara xwestin û nexwestina azadiya gelê Kurd nîne, viya em ji dixwazin. Lê belê pirsîyar vê ewê çawa destkeve? Îro ew livinên bi vi cûreyi li ser hêlên ku ji qebûlkirina hebûna gelê Kurd ra hazirîn, yanê li ser hêlên Tirk gor me tesîrek erênî nade afirandin. Lewra gor me, dijmînê li pêşberî gelê Tirk û Kurd hevkar e. Ev, rejîma îroyîn û di eynî vextê da piştekvane vi Amerîqa ye û ger ku li dîji vi serokdijmînê ^{serî} fikrê tekoşîna bihevra tunebe bextê serkeftina tekoşînên cûre bi cûre ji tune. Ger ahakiye gere ji hêzên demokrasiyê yên fire yên Tirkîyê ra, ji hêzên demokrasiyê yên ku Kurd nînin ra pirsîyara gelê Kurd were diyarkirin. Bihevra tekoşin ji bo Tirkîyek demokratîk, di van nîqutan da ditînek hevkar tune.

Musîk: 66 1 - Gulan - Koma Azadi

Xwişk û birayên delal, guhdarên hêja, Komita Navçayi ya Partiya Komunist ya Tirkîyê ji bo 1 Gulanê gaziyekek kir. Di gaziyê da berê pêşin roja çîna karkerên navbernetewî ya yekîti, alîkari û tekoşînê 1 Gulan li çîna karkerên Tirkîyê tê pîrozkirin. Kîfşdibe ku 10 sal berê di 1 Gulana 1977'an da me 34 şehîd dan. Yê ku xwîna karkeran rîjandî nîha di nav me da serbest digerin û di rêya bîxwîn ya ku van vekir da yê ku dewlet xîstî destê xwe li Gulan qedexekirîne, heqên karkera, demokrasi tune kirîne, iro jî li dijî kedê êrişek bêeman didominin.

Çîna karker jî, ala 1 Gulanê ya ku li ser "Şîxwîl, nan, azadi, aşîti, hatiye nivîsandî di sala 1977'an da bi buhayê mirînê ~~ji~~ ji dest xwe bernedaye iro jî bilinddike.

Dî gaziya Komita Navçayi ya PKT'da lî dîji enflasyon, buhati, bî kê-
 fi jî kar avêtin û dîji qedexa ser l Gulanê, xîdîji zordestiyan, jî bo
 azadiya sendiqan, jî bo bêkêmasî grev û heqê greva giştî bang hemû
 xebatkarên jin û ~~mirxaxkumêran~~ dibe û kifşdibe ku em lî her kardîstanê
 lî her ciyê şîxwîlê ala tekoşînê bilîndbikin.

Dî gaziye da lî ser grevan, lî ser berxwedanên karkeran û
 lî ser şehîdên çîna karker tê sekinandin. Nişandibe ku dî vê l Gulanê
 da, jî bo heqê kedê û anora Tîrkiya me, bîrayê meyên çîni yên ku jî
 bo azadiya gel û jî mirovatiyê ra aşîti canê xwe dane em lî her
 kardîstanê, lî her ciyê şîxwîlê û lî her atolyeyê binîn biraxwe.

Guhdarên delal, dî gaziya Komita Navçayi ya PKT'da nav bî nav
 lî ser şehîdên çîna karkerê Tîrkiyê tê sekinandin

û gazi wusa didome

"Ji qurbanên teror û faşizmê ra nav û deng, ji dijminên kedê û mirovan ra lanet bibe!

1 Gulan roja alikariya karkeran e. Dî vê 1 Gulanê da yên ku dîşix-
wîlin bira destê xweyê biratiyê dirêj, yên ku ji kar hatine avêtine,
bikin, yên ku peymanan van hatiye girêdan, bira ji yên ku grevê dîkin ra
û yên ku azadî bira destê xweyê biratiyê dirêj girtiyan bikin!

Guhdarên delal, gaziya Komîta Navçayî ya PKT'ya jî bo 1 Gulanê
wusa digede:

s "Karkerên Tirk û Kurd! Dî vê 1 Gulanê da carek din jî biqirîn ku
hûn zarê fêra çinekê ne, dî doza azadiya netewayê Kurd da jî çîna
piştê vegirêdanek
karker hin bihêztir, ~~şîrtînk~~ bawerî tunne.

Tirk û Kurdên lî dervayiwelat hemû karkerên Tirkîyê, dî vê l Gulanê da dî oxîra heqên wekhevîyê da şer bihêzdîkîna ~~hemû karkerên welatên Ewrûpa Rojava~~ ve lî dîji biçêkbûn û politikaya tola sosyal ya yekdestan ~~yekbî~~ hemû karkerên welatên Ewrûpa Rojava ve yekdîbîn.

Bîjî alikariya navbernetewîya karkeran! Lî pêşberê rejîma 12 Kewçerînkar çîna karkerê Tirkîyê bîtenê nîne. Hevalên karker yê x yê ku jî 12 Kewçerînê şûnda hin jî hatîne perçîqandî, bêrûmetbûne, çepebûne, rojav û heqên van yê sosyal hatîne talankirin! Em serê xwe bilindbigrîn, çawên xwe vergerînin dîne. Bî sedmilyonan karker dî vê l Gulanê da lî pênc qiteyên dîne meydana tîjedîkî. Ev dîne ya kedê ya ku nayê bîndestkîrîn, dî bîne êrişên kedxwarî û dijîmîne aşîtiyê

da, jî bona dinêyek bêşer û bêkedxwariyê bî gavên bawer dimeşe.

Bî navê bîratiya hemû mirovatiya ehmê di vê l Gulanê da jî hemû karkerên netewan bî alikariya şoreşgerî, ba zizên bîrati bî hev û din tîn girêdan. Ev keda dinê ya mezin li cem me, li cem çîna karkerên Tirkîyê ye.

Bîrano! Dî vê l Gulanê da jî bo şîxwîl, nan, azadiyê, jî bo aşîti û demokrasiyê qoran biştînin! Jî yekîtiyê qewet peyda bibe!

Bîjî l Gulan!

15 Cotan 1987

Komita Navçayî ya

PKT